

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Yttrande över Statistiska centralbyråns förslag till föreskrifter om företags skyldighet att lämna uppgifter till statistik om innovationsverksamhet

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller Statistiska centralbyråns (SCB) förslag till nya föreskrifter som föreslås ersätta SCB-FS 2015:9 om skyldighet för företag att lämna uppgifter till statistik om innovationsverksamhet inom företagssektorn. I den nya föreskriften föreslås att den frivilliga frågemodulen byts ut med avseende på variabelinnehåll. Det totala antalet frågemoduler är oförändrat jämfört med föregående enkät. Enkäten avser företagets verksamhetsåren 2014-2016.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Av konsekvensutredningen framgår att undersökningen utförs vartannat år. Enkäten utarbetas i samråd med Eurostat och övriga EU-länder, som har genomfört totalt nio innovationsundersökningar, varav Sverige har deltagit i åtta. Syftet uppges vara att belysa hur innovativa (svenska) företag är genom att mäta andel företag som har introducerat någon typ av innovation i sin verksamhet under perioden.

Regelrådet kan konstatera att det framgår av remissen att den aktuella statistikinhämtningens omfattning med avseende på bransch och storlek till en del bestäms av gemensamma EU-regler. Emellertid riktas föreskrifterna även mot ett flertal branscher på grund av nationella behov. Regelrådet kan konstatera att det saknas en redovisning av bakgrunden till och syftet med att även dessa branscher omfattas av undersökningen.

Regelrådet finner förslagsställarens redovisning av bakgrund och syfte med förslaget bristfällig.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att då huvuddelen av frågorna är av kvalitativ typ, såsom om företaget har deltagit i innovationssamarbete eller om innovationen avser en vara eller tjänst, anses det inte finnas någon möjlighet att utnyttja alternativa administrativa källor för dessa uppgifter. Det anges vidare i konsekvensutredningen att de kvantitativa uppgifterna återfinns delvis i företagets redovisningsdata, men kan ej inhämtas direkt genom exempelvis baskontoplanen då definitionerna inom området skiljer sig från bokföringsmässiga regler och ställningstaganden.

Regelrådet kan konstatera att det saknas en redovisning för effekterna av om ingen reglering kommer till stånd avseende de branscher som har valts ut att delta i undersökningen på grund av nationella behov.

Regelrådet finner förslagsställarens redovisning av alternativa lösningar godtagbar, medan redovisningen av effekter av om ingen reglering kommer till stånd är bristfällig.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Av konsekvensutredningen framgår att undersökningen är utvecklad i samarbete med Eurostat och övriga EU-länder, enligt en gemensamt framtagen metodmanual av EU och OECD. Vidare anges att åtta av de tillfrågade branscherna ingår i undersökningen enligt EU-regleringen med avseende på bransch och storlek.

Regelrådet finner förslagsställarens redovisning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I författningsförslaget uppges att uppgifterna ska lämnas in senast den 2 juni 2017 till SCB.

Regelrådet kan konstatera att det inte finns någon redovisning gällande eventuellt behov av informationsinsatser. Såvitt Regelrådet kan bedöma är detta dock en mindre brist eftersom informationsinsatser om undersökningar av detta slag snarare kan uppfattas som en ökad belastning av företagen.

Regelrådet finner därför förslagsställarens redovisning av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att undersökningens omfattning med avseende på bransch och storlek regleras av EU, det uppges åtta branschernas SNI-koder som ingår enligt EU-regleringen samt sju branscher som ingår på grund av nationella behov. Det uppges vidare att regleringen berör företag med 10 anställda eller fler som bedriver verksamhet i Sverige. Förslagsställaren uppger även att en stratifiering av urvalet på åtta regionala nivåer möjliggörs genom ett relativt stort urval av företag. Det framgår vidare av konsekvensutredningen att 9 300 företag beräknas bli tillfrågade att delta i undersökningen.

Regelrådet kan konstatera att det saknas uppgifter om antal företag per bransch som omfattas av undersökningen, samt storleksfördelning av de berörda företagen som ingår i urvalet. Såvitt Regelrådet kan bedöma hade det kunnat ha inkluderats i konsekvensutredningen baserat på information från SCB och från tidigare undersökningar.

Regelrådet finner därför att förslagsställarens redovisning av berörda företag utifrån bransch är godtagbar, men att redovisningen avseende företagens antal och storlek är bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen uppges att enkäten omfattar 13 moduler totalt, varav en är frivillig. Det anges vidare att alla företag inte förväntas svara på samtliga moduler, beroende på hur de svarar på de så kallade filterfrågorna. Det anges vidare att i den senaste undersökningen som genomfördes år 2015 uppskattades den genomsnittliga tidsåtgången till 24 minuter per företag. Förslagsställaren uppger att de föreslagna variabelförändringarna inte kommer att leda till att den genomsnittliga svarstiden förändras, jämfört med undersökningen avseende 2012-2014. Med ett urval om 9 300 företag skulle det ge en total tidsåtgång på 3 720 timmar. Vidare skulle en beräknad timkostnad på 798 kronor per timme ge en total uppgiftslämnarkostnad på 2 968 560 kronor.

Regelrådet finner förslagsställarens redovisning av administrativa kostnader godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Av konsekvensutredningen framgår inte om förslagsställaren bedömer att förslaget påverkar företagets andra kostnader och verksamhet.

Regelrådet har i sin granskning av förslaget inte kunnat identifiera några andra kostnader än de redan redovisade.

Regelrådet finner förslagsställarens redovisning av förslagets andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Av konsekvensutredningen framgår inte om förslagsställaren bedömer att förslaget påverkar företagets konkurrensförhållanden.

Regelrådet har i sin granskning av förslaget inte kunnat identifiera någon påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag.

Regelrådet finner förslagsställarens redovisning av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Av konsekvensutredningen framgår inte om förslagsställaren bedömer att förslaget påverkar företagen i andra avseenden.

Regelrådet har i sin granskning av förslaget inte kunnat identifiera någon annan påverkan än vad som redan redovisats.

Regelrådet finner förslagsställarens redovisning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Av konsekvensutredningen framgår att regleringen berör företag med 10 eller fler anställda.

Regelrådet saknar en mer utförlig redogörelse för hur små företag påverkas av förslaget samt vilka fler möjligheter som finns till att visa dessa en särskild hänsyn, särskilt avseende företag i de branscher som har valts på grund av nationella behov. Enligt Regelrådet skulle förståelsen av konsekvensutredningen

och förslagets påverkan ha ökat avsevärt om förslagsställaren hade beskrivit hur urvalet brukar allokeras och vilken andel små företag som brukar träffas, baserat på tidigare undersökningar.

Regelrådet finner därför förslagsställarens redovisning av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning bristfällig.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren på ett godtagbart sätt redovisar alla punkter utom bakgrund och syfte, effekter av om ingen reglering kommer till stånd, företagens antal och storlek samt särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning. Bristerna anses vara avgörande för den sammantagna bedömningen av detta förslag.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 17 maj 2017.

I beslutet deltog Samuel Engblom ordförande, Yvonne von Friedrichs, Claes Norberg och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Elina Uebel.

Samuel Engblom
Ordförande

Elina Uebel
Föredragande